

Referat

Til medlemmer af Det Grønne Råd på Frederiksberg (DGR)

22.11.2024

Sagsbeh: SP/PT

By-, Kultur- og Miljøområdet

Rådsmøde mandag den 11. november 2024, kl. 14:00 – 16:00

Besigtigelsestur

Mødested: Frederiksberg Hospital, Hovedindgangen

Mødedeltagere:

Frederiksberg Kommunalbestyrelse

Formand for Miljø- og Trafikudvalget,

Formand for Det Grønne Råd

Jan E. Jørgensen (JEJ)

Kommunalbestyrelsesmedlem

Anders Storgaard (AS) – *afbud*

Danmarks Naturfredningsforening

Lokalkomiteen for Frederiksberg

Lisbeth Snoager Sloth (LSS)

Friluftsrådets Kredsrepræsentation

Medlem afventer - *afbud*

Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse

Martin Zerlang (MZ) - *afbud*

Cyklistforbundet, Frederiksberg Lokalfdeling

Jørgen Badsberg – *suppleant*

Dansk Ornitologisk Forening

Lokalkomiteen for Frederiksberg

Thyge Enevoldsen (TE)

Fonden for Træer og Miljø

Hans Erik Lund (HEL)

Danmarks Jægerforbund

Hanne Hauer (HH)

Foreningen for Bygnings-og Landskabskultur på Frederiksberg FBLF

Ditte Thye (DT)

Spejderne på Frederiksberg

Jacob H. Sørensen - *suppleant*

Frederiksberg Erhverv

Christian Jensen (CJ)

NOAH

Inger Vedel (IV)

Klimabevægelsen i Danmark

Morten Ammitzbøll (MA) - *afbud*

Frederiksberg Kommune:

Konst. afdelingschef Vej, Park og Miljø
Stadsgartner
Projektleder, landskabsarkitekt
Byplanarkitekt, BBA
Projektleder, Byliv og Drift

Jesper Dahl (JD) - *afbud*
Stine Poulsen (SP)
Pernille Thomsen (PT)
Ragnhild L. Nielsen (RLN)
Simon C. Henriksen (SCR)

Dagsorden

1. Velkomst
2. Besigtigelsestur på Frederiksberg Hospital
3. Næste møde

Vedr. dagsorden pkt. 1: Velkomst

SP bød velkommen til rådet.

Vedr. dagsorden pkt. 2: Rundvisning på hospitalsgrunden

RLN introducerede til udviklingsplanen og hospitalsgrundens nye navn "Hospitalshaven". På turen blev vi ledt rundt til 6 ud af 7 plancher, der er opstillet i området og introducerer en række temaer i udviklingsplanen.

Første stop var Sivebyen. Temaet har fået sit navn, ud fra tanken om at man skal kunne sive gennem byen primært til bens eller på cykel. Der skal være underjordiske p-kældere i periferien af området, hvor man kan parkere. Lige nu opfyldes p-normen, men det er op til politikerne at se på CO2 regnskabet i forhold til det fremtidige regnskab. I randen af området planlægges der etableret tre "mobilitethubs", som er steder hvor man eksempelvis kan få leveret varer som måltidskasser, grøntsager mv.

Ambitionen for Hospitalsbyen er at reducere omfanget af faste belægninger som eksempelvis asfalt og betonfliser med 50%, så området bliver mere grønt og i det hele taget mere modstandsdygtigt overfor for kommende klimaforandringer.

De gamle træalléer af især lindetræer bevares, og så er der planer om en ny allé. Artsvalget for den nye allé er endnu ikke besluttet.

Herefter fortalte SCH om registreringen af beplantningen på Hospitalsgrunden, hvor der er mange fine små og store haverum.

Alle træers placering er blevet målt af en landmåler, og SCH har registreret omkring 950 træer til slægts- og artsniveau i sommeren 2023.

Registreringen har vist, at der er en stor diversitet i området, men også at der er arter, som der er mange eksemplarer af. Slægten Tilia, lind er den mest repræsenterede. Der er også en del robinier og kirsebærtræer, som er betydningsfulde for det landskabelige udtryk.

Træernes økosystemtjeneste tæller også, så det er ikke kun de hjemmehørende arter der er betydningsfulde. For eksempel er platan et rigtigt godt skyggetræ, der bidrager til reducere varmeøffekt og bidrage til skygge i hedeølge. De eksotiske træer bidrager

også til variation, og det er vigtigt at beplantningen på den måde er robust i forhold til klimaforandringer med mere tørke, voldsommere nedbør og vind.

Der blev fortalt om en meget dedikeret gartner på stedet, der tidligere har været ansat, som har klippet de formklippede beplantninger, som den stedsegrønne elefantfamilie og labyrinten i bøgepur af varierende højde.

Andet stop var ved den gamle Hovedindgang som tænkes ført tilbage og retableret ved at åbne op mod Nordre Fasanvej. Her kommer man ind til en ny park på omkring 11.000 m². Der bliver i alt 14 adgangspunkter til Hospitalshaven fra den omgivende by.

I den forbindelse nævnte RLN, at Frederiksberg Kommune er i dialog med regionens drift om at afprøve en mere naturnær drift i området, ved bl.a. at lade græsset gro højere, og skabe forbindelser med slåede stier, der leder rundt. Det er også med til at formidle til borgere og besøgende på, at området udvikles med blandt andet en vildere bynatur.

Tredje stop var Sundhedsstrøget. Den markante bygning i området bevares, og der bygges en etage på. Det skal i fremtiden være et sundhedshus og måske vil der også blive tandpleje. Med stedets historie vil det være godt at bevare nogle sundhedsfunktioner i området.

Der arbejdes på en etapeplan for udviklingen af området, og planen er, at første etape starter i den vestlige del af Hospitalshaven. Der skal forelægges en udbudsstrategi for politikerne i første kvartal af 2025.

Fjerde stop var "Grønne Byrum". Her er der en fin gammel pavillon, som tænkes bevaret da den har stor hospital-historisk værdi, som et sted hvor patienter kunne komme ud og trække frisk luft, når de var indlagt. RLN nævnte, at der også vil komme en kunstrute i området, der vil lede de besøgende rundt til kunstinstitutioner i Hospitalshaven.

Hospitalshaven har pt en biofaktor på omkring 0,52. Planen er at den skal være fordoblet, når udviklingen af Hospitalshaven er tilendebragt. Det er vigtigt, at der kommer meget og varieret ny beplantning og beplantning i flere lag/etager: græsser, urter, stauder, mindre buske, større buske, mindre træer og større træer, og en oplevelse af mere bynatur.

Der blev spurgt til, hvor vidt affald fra træfældninger vil blive kørt bort eller blive lagt til forvildning på stedet. Det vil være en balancegang, for der skal være plads til folk, men der er tanker om kvashegn, stengærder og stammer til elg og bevægelse mv. Der bliver regnvandsseparering, så der vil også komme blå elementer til gavn for fordampning, insekter, fugle mv.

JEJ spurgte til, hvorfor man ikke tænker mere i hvide overflader på fx tage af hensyn til varmeøffekt. RLN forklarede, at man arkitektonisk gerne vil fortsætte med skiffertage, hvor de er skrå, og at det er meningen, at flade tage skal begrønnes.

Tanken er at der kommer nogle nye fællesskaber til, hvor beboere og borgere kan mødes blandt andet grønne fællesskaber.

Der blev spurgt til, om der kommer til at være en nærgenbrugsplads. RLN oplyste at der pt. planlægges med affaldshåndtering som man kender det fra andre steder i byen, og måske det bliver en mulighed ved de tre "mobilitet hubs". Det blev nævnt som et opmærksomhedspunkt på, at folk smider deres affald, hvis de skal bære det for langt.

Femte stop var Hospitalshaven, området hvor den nye store park kommer, som bliver det største grønne område i den del af Frederiksberg. Udover træer som tjørn, kirsebær og robinietræer, som der er i dag, vil der også blive suppleret med nye træer. Det er meningen at parken, skal være et sted, hvor der både er liv og ro, hvor man både kan slappe af i ro og også et sted, hvor der er plads til at beboere kan holde eksempelvis børnefødselsdag.

Udviklingsplanen ligger på hjemmesiden, hvis man har lyst til at studere den nærmere.

[Frederiksberg Kommunalbestyrelse vedtager plan for Hospitalsgrunden](#)

Der blev spurgt til, om det er muligt at få et printet eksemplar af udviklingsplanen. Det undersøger SP.

Sjette post blev sprunget over, da området i øjeblikket er lidt utilgængeligt.

Syvende og sidste post er området kaldet "liv og ro". Det er vigtigt at kvarteret Hospitalshaven giver plads til både det aktive og det rolige byliv. Tanken for parken er, at der skal være roligt i midten, mens der kan være mere aktivitet og livlighed i kanten langs bygningerne, der også anlægges med en gennemgående belagt sti. Her kommer muligvis et fælleshus for hele kvarteret i den i dag gule bygning ved siden af buskelefanterne. Det gode ved det hele er, at der ikke skal startes helt fra begyndelsen med det grønne. Der er allerede en masse store træer, grønne strukturer og rumligheder fra dag ét.

Med det nye Hospitalshaven kvarter og den nye park kommer Frederiksberg Kommune til at rykke et skridt nærmere målsætningen om, at alle borgere skal have max. 300 meter til et større grønt område.

Efter rundvisningen blev der serveret kaffe og the i den tidligere kiosk.

Vedr. dagsorden pkt. 3: Næste møde

Næste møde afholdes på følgende datoer:

- d. 02. december kl. 14-16 på rådhuset.